

Balkeby-Posten

Nr. 3 – Desember 2009

En samlet dugnadsgjeng etter endt dont. Styret sørget for pizza til alle!

Hele folket i arbeid!

OGSÅ I HØST var vi en stor gjeng som kom sammen og hadde høstdugnad. Det var først lørdag 14. november som var satt av til dugnad, men på grunn av et vått snøfall ble det besluttet å prøve på nytt den påfølgende lørdag. Da var det en krisp og solklar dag. Alt løv ble tatt opp og mye skrot ble fjernet

fra fellesområdene og kastet i containere.

De to dugnadene (mai og november) er de eneste organiserte sosiale aktivitetene for Balkebys beboere. Det virker som om folk hygger seg og utveksler erfaringer med å være Balkebyboer. Hver dugnad avsluttes med pizza og øl eller

mineralvann. Alle nykommere ønskes hjertelig velkommen.

Til våren planlegger vi en forberedt aksjon for å fjerne herreløse sykler og støvsuging av kjellergangene, oppgaver som kanskje kan gjennomføres på vårens dugnad.

Det kommer containere for avfall til hver dugnad, men også siste helg i februar og august. Dugnadene annonseres med oppslag i oppgangene - følg med her!

«Trakk ikke på gresset»

OBOS BYGGET BALKEBY i 1938. Da var det de fire blokkene i Dunkers gate, Holmboes gate og Industrigaten som dominerte i strøket. Stiansengården og de to blokkene i forlengelse av Industrigaten og Holmboesgate var ikke bygget. Her var det trevillaer med hager. Leilighetene på Balkeby med sine lineoleumsgulv, mye lys og smarte romløsninger ble nok sett på som svært moderne. Begge de to hovedarkitektene flyttet inn i leiligheter her. Det gjorde også mange med sentrale posisjoner i OBOS og Oslo kommune. Folk ansatt i NRK bodde her, bl.a. en regnskapssjef og en programleder.

Mange av 50-tallets barnetimer er spilt inn i en leilighet i Dunkersgate.

Hvis du kom inn i parken på Balkeby en dag på 50-tallet ville du sannsynligvis bli forbauset over alt sengetøyet som blafret i vinden i de mange tørkeburene. Beboere som har bodd lenge på Balkeby, sier at dette er noe de husker godt fra barndommen i tillegg til alle barna og all leken og aktiviteten. Men barna fikk bare lov å leke på «plassen», som på den tiden var hele området innenfor

veisløyfen frem til omtrent der hellene går over plenen i dag. Her slo de ball, kastet på stikka, lekte «høl i hatten», og om vinteren ble plassen sprøytet så de fikk skøyteis. På plenen, det

Styreformann og fanebærer i konferanse

som i dag bare er halvparten av parken, var det strengt forbudt for barn å leke. Faktisk var den bare til pynt og pryd. Hvis Tigeren, en av de litt mer bøllete guttene, trosset forbudet, kom det raskt en morsk voksen ut på en av balkongene og ropte med hyttede never at han skulle se til å komme seg vekk.

Men det må ha vært en deilig barndom på Balkeby. Alle barna - og det var mange av dem - visste hvor alle beboerne bodde og hvem som var hvem. På 17. mai hadde man besøk av det ridende politi,

pølsebod og en halv times konsert med Tempo Høybråten janitsarorkester. Om vinteren var det juletreff i et forsamlingslokale i Bogstadveien, julebukk i alle oppgangene og barneskirenn i Frognerparken. Mange timer ble tilbrakt på Deichmanske biblioteks filial i Industrigaten, hvor man tegnet,

leste og hadde konkurranser. En beboer husker at han måtte ha sin daglige dose Balkebylek uansett. Selv om han hadde vært ute i frisk luft på hytta på Ringenrike hele dagen og det egentlig var leggetid når de kom tilbake til byen måtte han likevel ut og løpe litt rundt med de andre barna før han la seg: «Jeg har jo ikke vært ute og lekt i dag, mor!» Det var også frivillig søndagsskole i det rommet i Melkebakken som nå er styrerommet.

Hvorfor heter det Melkebakken? Jo, fordi der frisøren har lokaler i dag, lå det en melk- og ostebutikk. Ekteparet som drev den het Blegeberg og hadde leilighet i Industrigata 31A og hver morgen leverte de melk i alle oppgangene. Ved siden av lå en liten tobakkbutikk. Det var mange slike småbutikker i strøket. Man gikk til slakteren, til fiskebutikken og til bakeren på hjørnet av Industrigaten og Bogstadveien. Der Meny ligger i dag var det en liten bensinstasjon. Det var også

langt færre biler, både blant beboere og i strøket generelt. Det er først på 80-tallet man må ty til Majorstuveien eller enda mer fjerntliggende gater for å finne plass.

Balkeby hadde en profilert styreformann fra 1938 til langt ut på 50-tallet som huskes godt. Spesielt sjarmerende er det å tenke på at han gikk rundt til alle beboerne og delte ut appelsiner og overskudd i kontanter når regnskapet var gjort opp. Styremøtene holdt de hjemme i leilighetene til styremedlemmene, men det huskes også at det rommet i Industrigaten som i dag er redskapsrom, ble brukt til å holde styremøter. Generalforsamlingene ble etterhvert holdt i forsamlingslokalet i kjelleren på bankfunksjonærenes hus, når dette ble bygget i Industrigaten 30 på begynnelsen av 60-tallet. Her ble forøvrig NRKs fjernsynsteateret i mange år spilt inn, worldmusic cafeen Cosmopolite hadde deretter lokaler der og i dag er det den populære thai restauranten YaYas som ligger der.

Melkebakken på 30-tallet

Styret informerer

Fjernvarme:

På det nåværende tidspunkt har Balkeby en avtale med Shell om strøm/parafin leveranse for oppvarming av leilighetene. Balkeby og Majorstuveien 13 koblet seg ikke på når Hafslund gravde opp i gatene og la ut opplegg for fjernvarme tidligere i år. Den avtalen vi har med Shell er billigere enn avtale om fjernvarme fra Hafslund, men det er rimelig å anta at gårder og boligkomplekser av Balkebys type i fremtiden vil måtte gå over til fjernvarme.

Rørrehabiliteringen:

Forprosjektet som utføres av OBOS Prosjekt har tatt lengere tid enn beregnet, i hovedsak fordi det har vært vanskelig å oppdrive komplette tegninger over rørgangene på anlegget. Tre rehabiliteringsstandarder med nedbetalingstid på 20 eller 30 år er nå sendt til finansavdelingen i OBOS for å kostnadsberegnes. Rapporten vil sannsynligvis være klar på nyåret, deretter tas det sikte på et beboermøte med informasjon.

Utskiftning av vinduer:

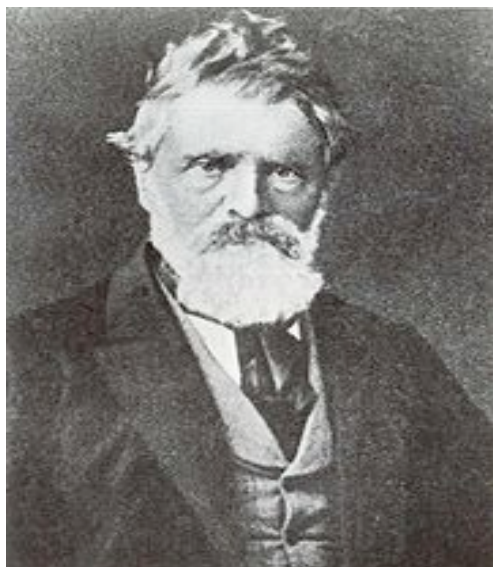
I forrige nummer av Balkebyposten ble beboere som kunne være interessert i et opplegg med vindusutskiftning om å melde seg. Styret har nå oversikt over det eksakte antall vinduer det dreier seg om og vil på nyåret ta kontakt med vindusentreprenører for tilbud.

I dag er det ganske utenkelig at oppgangene skulle være ulåst, at familier bodde livet ut i leilighetene og at det var vakre og velstelte blomster i alle bed som en fast ansatt gartner tok seg av. Noen av tørkeburene står der ennå, det hender fortsatt at ett og annet teppe blir banket. Det har vært gode bygninger opp gjennom årene, nødvendig vedlikeholdsarbeid har begrenset seg til flikking og pussing på fasader. Det er først nå etter 70 år at rørene begynner å bli dårlige og en omfattende renovering kanskje står for tur.

I dag brukes parken og anlegget på en annen måte. Det ville være utenkelig at en familie skulle ha piknik på plenen på 50-tallet. Dette er en positiv utvikling, sier en beboer som har bodd her lenge.

Dugnadene er faktisk et nytt hyggelig innslag, før var det vaktmesteren og gartneren som tok seg av alt hagestellet. Det er også først de siste årene at antall barn har begynt å stige, og at barn som løper rundt igjen er et fast innslag.

Hvor kommer navnet Balkeby fra?

Peder Balke, 1804 – 1887

BALKEBY ER OPPKALT etter maleren og den politiske reformatoren Peder Balke. Han ble født som Peder Andersen i 1804 under små kår på Helgøya i Ringsaker kommune. I 1820-årene oppholdt han seg på gården Veste Balke på Toten, gikk i malerlære og ble dekorasjonsmaler før han utdannet seg videre i Christiania, i Stockholm og i Dresden. Det var bøndene på Toten som betalte for utdanningen hans, og han betalte tilbake med å dekorere gårder og to kirker på Toten. Han følte seg som en sønn av gården Balke og tok derfor navnet Peder Balke.

I årene 1830–1850 foretok Peder Balke mange reiser i Norge og Europa. Han malte en rekke malerier, bl.a. på bestilling fra kong Karl Johan i Stockholm og franske kong

Ludvig Filip, og utviklet seg stadig som kunst- og dekorasjonsmaler.

I tillegg til å male, var Balke opptatt av sosiale spørsmål. Han var aktiv i thranitterbevegelsen fra 1850-årene og fremmet forslag om egen pensjonskasse for arbeidere overfor Stortinget tre ganger, men uten resultat. I 1855 kjøpte han en løkkeeiendom nord for Bogstadveien

avgrenset av Industrigata, Hammerstadgata og Schultzgata. Han delte eiendommen opp i små parseller og etablerte en ny bydel for arbeidsfolk, kjent som det første tilfelle av sosial boligbygging i Norge. Balke selv kalte stedet Kunstnerlund, men på folkeemunne ble det kalt Balkeby. I 1879 ble Balkes eget hus og hele Balkeby ødelagt av brann.

Samtiden var mest opptatt av Peder Balke som politisk reformator og en mann med stort sosialt engasjement da han døde i 1887. Hans frapperende, nesten ekspressive malerstil ble ikke vurdert særlig høyt av samtidens kunstelite. Det var først i 1954 da en stor samling av hans bilder ble utstilt på Kunstnerens hus i Oslo at han begynte å bli allment anerkjent. Han er i dag representert i Nasjonalgalleriet med 14 bilder.

Den nystartede boligkooperasjonen OBOS skulle i 1930-tallets Oslo avlaste Oslo kommune med bygging og drift av boliger, begrense spekulasjon og skaffe folk rimelig husvære.

Et av de store prosjektene i denne tidlige fasen var Balkeby, altså et nytt og moderne Balkeby bygget i murstein.

Foto: OBOS

Et nytt og moderne Balkeby

*Styret ønsker
alle Balkeby-
boere en
Gledelig Jul
og et Godt
Nytt år!*